

UCHWAŁA SEJMU POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

z dnia 29 grudnia 1982 r.

o planie kredytowym, bilansie pieniężnych przychodów i wydatków ludności i założeniach polityki pieniężno-kredytowej na rok 1983.

§ 1. Uchwala się plan kredytowy wraz z bilansem pieniężnych przychodów i wydatków ludności oraz założeniami polityki pieniężno-kredytowej na rok 1983, stanowiące załączniki nr 1—3.

2. W toku realizacji polityki pieniężno-kredytowej w roku 1983 banki powinny dążyć do tego, aby rozmiary kredytów dostosować do wielkości środków pieniężnych gromadzonych na rachunkach bankowych, stanowiących pokrycie udzielanych kredytów.

§ 2. Zobowiązuje się Radę Ministrów do podejmo-

wania działań zmierzających do ograniczenia niedoboru bilansu pieniężnych przychodów i wydatków ludności.

§ 3. Upoważnia się Prezesa Narodowego Banku Polskiego do podwyższenia kredytów na inwestycje centralne dla sfinansowania wzrostu nakładów na te inwestycje, spowodowanego zmianami cen urzędowych i regulowanymi.

§ 4. Zobowiązuje się Prezesa Narodowego Banku Polskiego do:

- 1) konsekwentnego przestrzegania zasady udzielania kredytów tylko tym jednostkom gospodarczym, które posiadają zdolność kredytową i osiągają realne efekty gospodarcze,

*) Ostatni numer w 1982 r.

z) przedstawiania Sejmowi informacji o istotnych zagrożeniach w realizacji planu kredytowego, w szczególności dotyczących emisji, wywołanych niekorzystnymi zjawiskami w realizacji centralnego planu rocznego, budżetu Państwa i planu obrotów płatniczych z za-

granicą, oraz do przedstawiania wniosków wynikających z oceny sytuacji.

Marszałek Sejmu: S. Gucwa

Załącznik nr 1 do uchwały Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej z dnia 29 grudnia 1982 r. (poz. 287)

PLAN KREDYTOWY NA 1983 ROK

Aktywa	Planowany przyrost w 1983 r.	Planowany stan na 31. 12. 1983 r.	Przewidywany stan na 31. 12. 1982 r. = 100	Pasywa	Planowany przyrost w 1983 r.	Planowany stan na 31. 12. 1983 r.	Przewidywany stan na 31. 12. 1982 r. = 100
	w miliardach złotych				w miliardach złotych		
I. Kredyty dla gospodarki uspołecznionej	325,0	3.920,0	109,0	I. Środki organizacji gospodarczych	160,0	1.067,1	117,6
1. obrotowe	100,0	1.847,0	105,7	1. rachunki rozliczeniowe i bieżące	100,0	522,2	123,7
2. inwestycyjne dla organizacji gospodarczych	135,0	1.570,0*)	109,4	2. rachunki środków funduszy specjalnych	40,0	372,0	112,0
z tego:				3. rachunki środków na inwestycje	15,0	162,9	110,1
- na inwestycje centralne	95,0	589,1*)	119,2	4. rachunki środków Funduszu Aktywizacji Zawodowej	5,0	10,0	200,0
- na inwestycje przedsiębiorstw	40,0	980,9	104,3	II. Środki instytucji finansowych	11,8	165,5	107,7
3. na inwestycje budownictwa mieszkaniowego	90,0	503,0	121,3	1. lokaty Państwowego Zakładu Ubezpieczeń	9,0	62,0	117,0
II. Kredyty dla gospodarki nie uspołecznionej	26,3	170,1	112,3	2. fundusze własne banków w obrocie	2,8	72,0	104,0
1. obrotowe dla indywidualnych gospodarstw rolnych	4,0	46,7	109,4	3. inne fundusze i środki banków	—	30,6	100,0
2. inwestycyjne dla indywidualnych gospodarstw rolnych	19,2	113,6	120,3	III. Środki gospodarki nie uspołecznionej i ludności na rachunkach bankowych	100,0	948,5	111,8
3. obrotowe i inwestycyjne dla pozarolniczej gospodarki nie uspołecznionej	3,1	9,8	146,3	w tym: oszczędnościowe wkłady terminowe	55,0	520,3	111,8
III. Kredyty dla gospodarstw domowych	29,1	193,2	140,0	IV. Środki budżetowe na rachunkach bankowych	—	144,2	100,0
1. na zakupy ratalne towarów i usług	15,3	55,1	138,4	V. Lokata budżetu Państwa na pokrycie działalności kredytowej	—	—	—
2. na indywidualne budownictwo mieszkaniowe	13,0	46,4	138,9	VI. Rachunki operacji zagranicznych	127,8	2.351,5	105,7
3. pożyczki gotówkowe	0,8	2,3	153,3	VII. Rozrachunki międzybankowe i międzyodziałowe	—	177,4	100,0
IV. Razem kredyty	380,4	4.193,9	110,0	VIII. Emisja pieniądza gotówkowego	110,0	742,0	117,4
V. Kredyty na sfinansowanie niedoboru budżetu Państwa	151,4	392,4	162,3	w tym:			
VI. Inne aktywa	20,0	1.052,1	101,9	- zasoby gotówkowe ludności	100,0	680,7	117,2
O g ó l e m	551,8	5.638,4	110,8	IX. Brak pokrycia kredytów	42,2	42,2	—
				O g ó l e m	551,8	5.638,4	110,8

*) Przewiduje się dodatkowy wzrost kredytów na inwestycje centralne w wyniku zmian cen urzędowych i regulowanych.

Załącznik nr 2 do uchwały Sejmu
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej z
dnia 29 grudnia 1982 r. (poz. 287)

BILANS PIENIĘŻNYCH PRZYCHODÓW I WYDATKÓW LUDNOŚCI

Wyszczególnienie	1982 r.			1983 r.	
	przewidywane wykonanie			plan	
	w mld zł	odchylenie od centralnego planu społeczno-go- spodarczego w mld zł	wykonanie 1981 = 100	w mld zł	przewidywane wykonanie 1982 = 100
PRZYCHODY					
1. Wynagrodzenia za pracę	1.720,0	154,0	143,0	1.990,0	115,7
2. Świadczenia społeczne	632,7	3,8	238,5	745,4	117,8
3. Odszkodowania, odsetki od wkładów i inne transfery	108,8	12,1	164,6	119,0	109,4
4. Kredyty udzielone	113,6	-19,4	169,0	123,4	108,6
5. Przychody ze sprzedaży produktów rolniczych	600,0	55,0	161,9	590,0	98,3
6. Przychody pozarolniczej gospodarki nie uspołecznionej	82,0	36,0	186,6	100,0	122,0
7. Pozostałe przychody	83,0	0,6	110,1	104,6	126,0
Ogółem	3.340,1	242,1	159,7	3.772,4	112,9
WYDATKI					
1. Zakup towarów (fundusz nabywczy)*	2.456,0	23,0	172,6	3.010,0	122,6
2. Opłaty za usługi	318,0	36,0	144,1	346,0	108,8
3. Podatki i opłaty	66,4	6,8	117,3	84,1	126,7
4. Kredyty spłacone	59,7	-7,5	101,9	66,0	110,6
5. Pozostałe wydatki	60,0	3,8	122,7	66,3	110,5
Wydatki razem	2.960,1	62,1	163,8	3.572,4	120,7
Przyrost zasobów pieniężnych	380,0	180,0	134,0	200,0	52,6
Ogółem	3.340,1	242,1	159,7	3.772,4	112,9

1. Dostawy towarów i podaż usług w cenach przewidywanych dla roku 1983
2. Fundusz nabywczy na zakup towarów i usług
3. Niedobór oznaczający wymuszony przyrost zasobów pieniężnych (poz. 2—1)

3.282 mld zł
3.356 mld zł
74 mld zł

* W przewidywanym wykonaniu 1982 r. — rzeczywiste wydatki na zakup towarów; w planie na 1983 r. — fundusz nabywczy na zakup towarów

Załącznik nr 3 do uchwały Sejmu
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej z
dnia 29 grudnia 1982 r. (poz. 287)

ZAŁOŻENIA POLITYKI PIENIĘŻNO-KREDYTOWEJ BANKÓW W 1983 R.

Polityka pieniężno-kredytowa banków w 1983 r. będzie skorelowana z celami określonymi w centralnym planie rocznym na rok 1983.

Banki będą udzielać kredytów dążąc do osiągnięcia stopniowego równoważenia finansowego gospodarki i łagodzenia napięć i dysproporcji w poszczególnych jej dziedzinach, a zwłaszcza pieniężno-rynkowej, obrotów płatniczych z zagranicą i działalności inwestycyjnej.

Polityka i praktyczna działalność kredytowa banków powinna być tak ukierunkowana, aby wdrażać i umacniać reguły samofinansowania oraz zwiększać skuteczność funkcjonowania systemu kredytowego.

1. Banki będą w ramach zakumulowanych na rachunkach bankowych środków finansowych udzielać kre-

dytów na finansowanie potrzeb jednostek i organizacji gospodarczych związanych z rozwojem ich działalności i przyrostem majątku, kierując się:

- 1) dopuszczalnymi rozmiarami emisji pieniądza bankowego określonymi w planie kredytowym,
 - 2) zasadą udzielania kredytu tylko na efektywną działalność i przy optymalnym angażowaniu przez przedsiębiorstwa środków własnych na finansowanie tej działalności.
2. Z kredytu bankowego korzystać mogą tylko te przedsiębiorstwa i jednostki gospodarcze, które posiadają zdolność kredytową, gwarantującą pełną i terminową spłatę całości zaciągniętych kredytów wraz z odsetkami. Banki będą badać zdolność kredytową przedsiębiorstw na podstawie ich zamierzeń produkcyjno-roz-

- wojowych i finansowych zarówno roku 1983, jak i perspektyw na lata następne.
3. Banki mogą zwiększać w roku 1983 kredyt obrotowy w stosunku do wykorzystywanego w roku 1982 tylko tym jednostkom, które zwiększają realne rozmiary zadań gospodarczych.
 4. Banki będą w roku 1983 obniżać wysokość udzielonych kredytów obrotowych tym jednostkom, które nie zwiększając realnych rozmiarów zadań gospodarczych dysponować będą środkami własnymi umożliwiającymi zwiększenie funduszy własnych w obrocie.
 5. Banki będą różnicować udział kredytu w finansowaniu uzasadnionego przyrostu środków obrotowych, warunkującego wzrost zadań gospodarczych, w zależności od sytuacji finansowej kredytobiorcy.
 6. Z preferencji w zakresie stopnia sfinansowania kredytem potrzeb związanych ze wzrostem produkcji korzystać mogą przedsiębiorstwa, które będą podejmować lub rozwijać produkcję i usługi w dziedzinach szczególnie pożądanym, określonych w centralnym planie rocznym.
 7. Banki mogą konwertować część dotychczas wykorzystanych kredytów obrotowych na kredyt terminowy podlegający spłacie w ratach rocznych ze środków funduszu rozwoju, udzielając bonifikaty części odsetek od kwot kredytów spłacanych w latach 1983—1985.
 8. Upoważnia się banki do udzielania kredytu na częściowe sfinansowanie odtworzenia zapasów w jednostkach handlu rynkowego pomimo niespełnienia warunków, o których mowa w pkt 3.
 9. Banki zapewnią ciągłość kredytowania inwestycji centralnych ujętych w centralnym planie rocznym w granicach zdolności przedsiębiorstw do spłaty kredytu pod warunkiem zawarcia przez przedsiębiorstwo inwestujące umowy z organem założycielskim, opartej na zatwierdzonym w obowiązującym trybie dokumencie określającym koszt inwestycji oraz ustalającym źródła finansowania. W uzasadnionych wypadkach banki mogą przyjmować za podstawę ustalenia kredytu wartość kosztorysową inwestycji ustaloną w sposób uproszczony, zastrzegając sobie prawo weryfikacji kwoty kredytu po przeliczeniu dokumentacji na nowe ceny.
 10. Nadwyżka wartości kosztorysowej inwestycji centralnych przekraczająca granicę zdolności przedsiębiorstwa do spłaty kredytu zostanie sfinansowana środkami budżetu Państwa lub wyodrębnionym kredytem bankowym, którego spłatę zagwarantuje Minister Finansów. Wzrost wartości kosztorysowej inwestycji centralnych spowodowany rozszerzeniem zakresu rzeczowego nie będzie finansowany kredytem bankowym.
 11. Banki zapewnią w pierwszej kolejności ciągłość kredytowania kontynuowanych inwestycji przedsiębiorstw, na które zawarte zostały zweryfikowane umowy kredytowe, oparte na kosztorysach i zestawieniach kosztów przeliczonych na aktualne ceny. Banki nie będą udzielać w 1983 r. kredytu na sfinansowanie zwiększonego zakresu rzeczowego inwestycji przedsiębiorstw.
 12. Banki mogą udzielać kredytu na finansowanie nowych inwestycji przedsiębiorstw w roku 1983 tylko w granicach wynikających z planu kredytowego, po zaspokojeniu potrzeb związanych z finansowaniem inwestycji kontynuowanych. W tych granicach banki zapewnią pierwszeństwo w udzielaniu kredytu na finansowanie inwestycji w dziedzinach preferowanych, określonych w centralnym planie rocznym.
 13. Pierwszeństwo przed inwestycjami nowo rozpoczynanymi banki zapewnią — w granicach i w ramach preferencji określonych w centralnym planie rocznym — inwestycjom okresowo przerwany i przewidywanym do wznowienia.
 14. Banki będą różnicować terminy spłaty kredytów udzielanych na sfinansowanie inwestycji nowo rozpoczynanych oraz udział środków własnych w finansowaniu w zależności od sytuacji finansowej kredytobiorcy i preferencji określonych w centralnym planie rocznym.
 15. W razie uzupełniającego finansowania inwestycji przedsiębiorstw środkami pozakredytowymi i nie pochodzącymi z funduszu rozwoju, warunkiem udzielenia kredytu jest gwarancja właściwego organu zapewniająca przyznanie środków z określeniem terminu ich przekazania.
 16. W zakresie budownictwa mieszkaniowego banki wspierać będą kredytem w pierwszej kolejności rozwój i intensyfikację produkcji lokalnej i drobnej materiałów budowlanych, a także powstawanie i rozwój małych spółdzielni mieszkaniowych oraz spółdzielczych przedsiębiorstw budowlanych. Równocześnie banki zastrzą ocenę zasadności kosztów budownictwa mieszkaniowego, uzależniając udzielanie kredytu i jego wysokość od wdrażania racjonalnych rozwiązań projektowych.
 17. Kredyty na budownictwo jednorodzinne ludności wiejskiej banki będą przyznawać w pierwszej kolejności na budowę domów:
 - znacznie zaawansowanych i przewidzianych do zakończenia w roku 1983,
 - realizowanych w zabudowie zwartej w formie zorganizowanej w ramach spółdzielczych zrzeszeń pomocy w budowie domów jednorodzinnych przez zespoły pracownicze i młodzieżowe,
 - o powierzchni całkowitej do 170 m².
 Banki stworzą preferencyjne warunki kredytowania dla budowy domów jednorodzinnych realizowanych przez młode małżeństwa. Będą również udzielane kredyty na modernizację i kapitalne remonty domów jednorodzinnych.
 18. W stosunku do uspołecznionych jednostek gospodarki rolnej i rybnej banki będą prowadzić politykę kredytową wspierającą zwiększanie produkcji towarowej. Przedsiębiorstwom wykazującym poprawę efektywności, a znajdującym się w trudnej sytuacji finansowej, banki mogą przyznawać ulgi kredytowe polegające na zawieszeniu i odroczeniu terminów spłat kredytów udzielonych na inwestycje, które z przyczyn niezależnych od przedsiębiorstwa nie przyniosły oczekiwanych efektów. W stosunku do przedsiębiorstw nie rokujących poprawy wyników banki zobowiązane są do ograniczania i wypowiedziania kredytów.
 19. W stosunku do indywidualnego rolnictwa działalność kredytowa będzie zmierzała do wspierania gospodarstw mających warunki do rozwoju produkcji rolnej, a zwłaszcza nakładów na zakup i racjonalne zagospodarowanie ziemi, zakup maszyn i urządzeń, rozwój bazy paszowej i budownictwo mieszkaniowe.
 20. Kredyty dla pozarolniczej gospodarki nie uspołecznionej będą udzielane na rozwój usług i produkcji rynkowej. W pierwszej kolejności kredyt udzielany

- będzie na adaptację i modernizację obiektów już istniejących oraz zakup urządzeń produkcyjnych.
21. Polityka banków w zakresie kredytów udzielanych na zakup artykułów przemysłowych i usług będzie kształtowana w porozumieniu z Ministrem Handlu Wewnętrznego i Usług, z uwzględnieniem możliwości zaopatrzeniowych i sytuacji pieniężno-rynkowej. W 1983 r. kredyty te będą udzielane przede wszystkim młodemu małżeństwu.
22. Zobowiązuje się banki do propagowania i aktywizowania oszczędzania środków pieniężnych przez ludność, zwłaszcza zaś na indywidualne i spółdzielcze budownictwo mieszkaniowe, wkładów celowych i terminowych, oraz do rozwijania obrotu bezgotówkowego.
23. Ustala się podstawową stopę procentową od kredytów obrotowych i inwestycyjnych udzielanych jednostkom gospodarki uspołecznionej w wysokości 9%. Prezes Narodowego Banku Polskiego może ustalić zróżnicowaną stopę procentową od kredytów przyznawanych na finansowanie niektórych kierunków działalności gospodarczej realizowanej w szczególnych warunkach oraz stosownie do preferencji określonych w centralnym planie rocznym. Obniżenie stopy procentowej dla dziedzin preferowanych wynieść może 3—5 punktów.